

N:o 231.

Af herr **O. Persson** i Rinkaby, *angående tillägg till §§ 9 och 19 riksdagsordningen.*

Vid sistlidet års riksdag tillät jag mig att inom Andra Kammaren väcka en motion, deruti jag sökte påvisa olämpligheten af att Konungens rådgifvare samtidigt vore riksdagsmän. Utgående från den synpunkten, att då en valkrets utsett sin representant och Konungen behagade kalla denne till sitt rådsbord, kunde denna representant, upptagen af göromål i regeringsärenden, icke alltid representera valkretsen så som valmännen möjligen tänkt sig, och de senare vore uteslutna från rätten att välja någon annan, förrän valperioden tilländagått.

Jag tillät mig vidare påpeka, att regering och Riksdag ofta kunde hafva, om icke skilda intressen, åtminstone olika uppfattning om tillgodo-seendet af desamma. Konstitutionsutskottet, som till behandling förehade motionen, yttrade i sitt afgifna betänkande: »Att det kunde så mycket mindre dela motionärens uppfattning, som utskottet måste fasthålla dervid, att regering och representation i samfäldt arbete för förverkligandet af statens ändamål *böra* ledas af en gemensam sträfvan att rätt bedöma, hvad som bäst kan främja statens väl. Hvarje medel, som under detta gemensamma arbete kan bidra att befordra samförståndet mellan regering och Riksdag, bör sålunda anses godt och nyttigt.

Ett sådant medel till samförstånd och samarbete anser utskottet vara den möjlighet, som för närvarande finnes för en valkrets att lemna riksdagsmannakallet åt en ledamot af statsrådet. På samma gång en regeringsmedlems inväljande i Riksdagen utgör en yttring af valmännens förtroende icke allenast för den valde personligen, utan äfven för regeringen.»

Utskottet synes icke hafva rätt förstått min uppfattning, och jag vill därför särskildt framhålla, att, då utskottet säger, »att regering och Riksdag *böra* ledas af en gemensam sträfvan», jag är viss om, att de sträfva för ett

gemensamt mål, befrämjandet af statens sanna väl. Men då jag har den uppfattningen, skiljer jag mig från utskottet deri, att jag äfven är viss om, att aktning och förtroende för regering och Riksdag stärkes hos folket derigenom, att icke samma personer fungera som ledamöter samtidigt i både regering och Riksdag.

Jag vågar härvid göra en vördsam hemställan till utskottet, om icke Riksdagens båda kamrar hafva samma gemensamma mål för deras sträfvan; icke dess mindre synas medlen för detsamma ernående ibland vara olika, ingen lär påstå, att det vore lämpligt, att samma personer samtidigt representerade i Riksdagens båda kamrar.

Styrkan och samhörighetskänslan hos regering och Riksdag har det starkaste rotfästet deri, att de båda statsmagterna kunna, så att säga, kontrollera hvarandra, och derpå måste också aktningen och förtroendet från de djupa leden ytterst hvila.

Det har händt, att Riksdagen fattat beslut, som regeringen icke har kunnat sanktionera, och än oftare har det händt, att regeringen till Riksdagen framkommit med förslag, som båda kamrarna afslagit; men icke dess mindre hafva väl förslagen varit egnade och afsedda att främja statens väl.

I likhet med konstitutionsutskottet häfdar jag den uppfattningen, att valmännen böra hafva sin frihet, då det gäller att kora sin representant; men då måste jag lika bestämdt fasthålla dervid, att, om Konungen behagar utse en redan vald riksdagsman till sin rådgifvare, valkretsen då måste lemnas tillfälle att utse en annan; men skulle valkretsen, efter erhållen kännedom om att deras representant emottagit en plats vid Konungens rådsbord, i den egenskapen, han då innehar, vilja omvälja honom, har ingens rätt derigenom förnärmats.

Erfarenheten har dock härvid ådagalagt, att det mera sällan förekommit, att någon medlem af regeringen blifvit vald till riksdagsman, än att riksdagsmän blifvit inkallade till Konungens rådgifvare.

På grund af hvad jag sålunda anført, får jag hemställa,

att Riksdagen ville till hvilande för vidare grundlagsenlig behandling antaga följande tillägg till §§ 9 och 19 riksdagsordningen.

§ 9.

Till ledamöter — — — — —
 — — — — —
 — — frånträde han sin befattning.

Emottager Riksdagsman kallelse till ledamot af statsrådet, fråntråde han sin befattning som riksdagsman, men kan omväljas.

§ 19.

Till ledamöter — — — — —
— — — — — för hvilka de väljas.

Emottager riksdagsman kallelse till ledamot af statsrådet, fråntråde han sin befattning som riksdagsman, men kan omväljas.

De möjligen förekommande förändringar, som för vinnande af motionens syfte erfordras, torde af utskottet välvilligt verkställas.

Stockholm den 18 mars 1898.

Ola Persson.

N:o 232.

Af herr **J. E. Centerwall**, m. fl., *i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af mark och virke från kronoparker till sanatorier.*

Som bekant, tog sig svenska folkets tacksamhet för de lyckliga förhållanden, under hvilka detsamma i fredens och den lagbundna utvecklingens hägn framlefvat det senast gångna fjerdedels seklet, bland annat uttryck i en storartad insamling inom alla landsdelar och alla samhällsklasser till en gåfva åt Konungen. Med ädel tankegång anslog Konungen hela den